

KÁVÉESOK LAPJA

VIII. évfolyam.

A Budapesti Kávésok Ipartestületének, a Budapesti Kávésipartársulatnak, a Magyar Kávésok Országos Szövetségének hivatalos lapja

8. szám

Kiadó és lejtulajdonos: A Budapesti Kávésok Ipartestülete	Felelős szerkesztő: Dr. Havas Nándor	Szerkesztő: A Budapesti Kávésok Ipartestületének sajtóbizottsága.
A lapot a Budapesti Kávésok Ipartestületének és a Magyar Kávésok Országos Szövetségének tagjai tagdíjuk fejében ingyen kapják. Előfizetési díj: Egy féltre 8.— pengő. egész évre 16.— pengő		Szerkesztőség: Budapest, VIII. József körút. 38. III. em. 17. Telefon. József 321—05. Kiadóhivatal: Budapest VIII., Rökk Szilárd u. 31. — Hirdetéseket a kiadóhivatal veszi fel naponta 8—14 óráig. —

MEGHÍVÓ.

A Budapesti Kávésok Ipartestületének előljárósa 1. é. április 22-én (pénteken) délután öt órakor, az ipartestület tanácsstermében

ÜLÉST

tart, melyre az előljáróság t. tagjait meghívja

Budapest, 1932. április 12-én

Dr. Havas Nándor sk.
főtítká.

Mészáros Győző sk.
elnök.

A kávéipar selyemzsinórja*

Nyílt szó az árleszállítások tárgyában

A középkor idején, amikor a kegyetlen szultánok hadvezéreként egy-egy csatavesztésről értesültek, selyemzsinórt szöktak nekik küldeni. Ez annak a jele volt, hogy jó lesz, ha a megfeszített a küldött zsinórra mihamarabb felkötö magát. Bécsnek a török által való másodszeri eredménytelen megszállása után, ilyen selyemzsinórt kapott Kara Mustapha is, akinek legyőzötése után szerezte Kolschitzky azt a kávé, amellyel első bécsi kávéházát megnyitotta.

A török idők selyemzsinórjának, épügy mint Kolschitzkynak annak idején, még ma is — 4 század után — meg van a kapcsolata iparunkkal. Kávéskörökben most sűrűn jár körül, gyakran látunk az üzemek ablakaiban táblácskákat, melyek megjelölésére elnökünk már évekkkel ezelőtt a selyemzsinór fogalmának megfelelő megnevezést talált, amikor azokat „bitőfáknak” nevezte. Ezek a többé-kevésbé művészileg kiállított táblákon, napjainknak nagyjelentőségű, de annál veszedelmesebb jellegűje az „árak lefaragása” áll. Ez a jelszó, amellyel a gazdasági krízist le akarják küzdeni, jelenlegi vezetőségünk három tagjánál is visszhangra lett. Ennek folytán azon nézetekre és elvekre való tekintettel, amelyekkel ezt az eljárást indokolják és magyarázzák, nyíltan ki kell fejtelnünk iparunk véleményét.

A bécsi kávéházat mindenekelőtt egész más-képen kell megítélni, mint egy más normális kereskedelmi vállalkozás? A kávéházban általában véve nem tisztán közfoglalmú árak hozatnak forgalomba, a kávé nem ismeri a rak-tár vagy árukészlet jelentőségét abban az értelemben, aminő fontossága ennek más kereskedelmi vagy iparágakban van, ennél fogva árait nem változtathatja mindenkor a feldolgozott nyersanyagok árhullámszáma szerint. A kávéház nem szállhat le áraival, ha a kávé ára pillanatnyilag leszáll vagy ha a tej vagy cukor egyikét garással olcsóbb lesz és viszont megfordítva, a felfelé irányuló árhullámszámokat sem fejezheti ki áraiban, mint az a kereskedő, akinek szerencséje volt olcsón bevásárolni és ezáltal versenytársait legyőzheti. Gyakran hangsúlyoztuk, hogy a kávéházi vendég fogyasztása semmiképp nem minősíthető közönséges áruladásnak. Egy kávé sem állítja azt, hogy egy eszse kávé, csokoládé vagy egy tea előállítására annyiba kerül, amennyit érte kér. Minden kávéházi fogyasztás árába be vannak tudva azok az óriási rezsiköltségek, amelyek üzeme-

*) Wini testvérünk az Oest. Kaffeessieder Zeitung legutóbbi számának vezéreikkel közölik, annak a bizonyításául, hogy a helyzet mindenütt egyforma.

inket terhelik. De ezzel az árral meg vannak fizetve azok a kényelmi szolgáltatások is, amelyek a kávéházi vendég igénybevehet. Egész természetesen magától értetődik, hogy az, aki kávéját egy fényűzően berendezett üzemben kívánja meginni, aki a világ minden lapját megakarja találni, többet fizessen, mint az, aki egyszerű papaddal és néhány garasos ujsággal beéri. Ezt az egyetlen lehetséges szempontot annakidején még a hírhedt „árvizsgálószerv” is elismerte és a bécsi kávéház közönségének dicséretére legyen mondva, ez is számol a kávé-soknak fentiek szerint kifejtett álláspontjával.

Ennek ellenére néhány bécsi kávéháztulajdonos azt hiszi, hogy a mi iparunknak is, — amelynek részére semmi sem lett olcsóbb, sőt ellenkezőleg minden megrágtat, amelynek terhei az utóbbi években nem könnyítették, hanem az adók és közszolgáltatások, mint speciális terhek tekintetében megnövekedtek, azoknak a karába kell csatlakoznia, akik a jelenlegi nehéz gazdasági viszonyok egyetlen ellenszereinek az árleszállításokat tekintik. Vizsgáljuk meg, — amint a legutóbbi testületi ülésen Egkher elnökünk mondotta — mi történt, ha egy kávéházi üzem áraival leszáll. A leszállás főcélja új közönség megszerzése. Nos azonban a fizetés és bérleszállítások, a kereseti lehetőségek megszorítása, a munkanélküliség stb. folytán a népességnek a kávéházi látogatás szempontjából figyelembe jöhető rétege annyira megcsökkent, hogy szinte lehetetlen ezekből közönséget verbuválni. Magától értetődik, hogy azok, akiket a viszonyok a kávéházi látogatás felhagyására vagy korlátozására kényszerítettek, nem fognak visszatérni azért, mert a kávé 5 vagy 10 garassal olcsóbb lett. Így tehát csak azokra a vendégekre lehet számítani, akik még egyáltalában járnak kávéházaiba, így tehát egyes kávé-sok az árleszállítások útján a szomszéd kávéházak vendégeit igyekeznek elcsábítani.

Tehát mi történt, ha ezen az úton egy üzlettulajdonosnak sikerül vendégeinek számát megszorítani? A megtámadottak hamarosan rájönnek arra, hogy vendégeik miért szédedtek szét és ugyanazzal a módszerrel igyekeznek azokat visszaszerelni, amelyet az árleszállító alkalmazott. Iparfűző és vendég tapasztalata szerint az illető vendégek legtöbbször visszatérnek régi, megszokott kávéházaikba. Ily módon egyik kávé-s a másiknak adja át a selyemzsinórt. Mert ha egyszer az árak lementek, sok víznek kell a Dunán lefolyni, amíg újra elérkezik az a pillanat, hogy az árakat a túlterhelt üzemek szükségleteinek megfelelően újból meglehessen állapítani. Erről a témáról sokat lehetne beszélni, de elég, ha a tényeket szöveljük meg. *Hol az az üzem, amely az árleszállítások útján tartós sikert ért el? Pillanatnyilag lehetséges, hogy a kartársaknak ez az elítélendő károsítása pozitív eredménnyel jár. Ha azonban az árleszállító sorsát figyelemmel kísérik, elméteik és eljárásuk eredményét legtöbbször a hivatalos lap „Kényszeregyezség és esődök” rovatában olvashatjuk.*

Az iparúzónek — manapság jobban, mint bármikor — szem előtt kell tartania azt, hogy nemcsak saját és családja egzisztenciájáért felelős, de munkásai sorsáért és azokért, akik rátermettségében és becsületében bízva hiteleket bocsátottak rendelkezésére, amelyekre a kávéháztulajdonos épen a változott viszonyok folytán, a rendes karbantartás és az üzem érdekében való befektetések céljaira ma még inkább,

mint régen, utalva van. Minden iparúzónek együtt kell gondolnia azt, hogy minden könnyítésért és mérséklésért való küzdelem hiábavaló, ha mi magunk azt a szomorú színjátékot nyújtjuk, hogy módunkban áll az árak leszállítása. Ebből a szempontból is egyik a másiknak adja át az említett selyemzsinórt, amely — egyelőre legalább csak — egymás gazdasági kölcsönös megsemmisítését jelenti. De épen adóhatalmassaink kezében ez a selyemzsinór nagyon veszedelmes és mindenkit meg fog fojtani, ha csak Ausztria és Bécs vezetői hamarosan nem veszik tudomásul, hogy rajtuk csak egyetlen módon lehet segíteni: *a közterhek lefaragása útján!* Meg fog ez történni? Sajnos a kilátások nem erre mutatnak? Hát a selyemzsinór, mely iparunkban kézről-kézre jár, egy szép napon csakugyan működésbe fog lépni?

A berlini Josty kávéház bezár

(Pedotti és Zamboni. — Az olvasótermek megteremtői. — Heine Henrik, E. T. A. Hoffmann, Menzel Adolf. — Engadínaiak Berlinben.)

A Potsdamerplatzen levő „Josty“-t soha sem fogják fedelni, nemcsak azért mert dús tradíciói vannak, de mert az utolsó nagy generációból alig van berlini ember, aki abban egyszerű másszor meg ne fordult volna. Élete 139-ik évében bezár és csak a Westen városrészben a wilmersdorfi Kaiseralleen marad némi maradványa: egy sokkal kisebb és fiatalabb fiókja. De a Potsdamerplatzen levő „Josty“-t és vele a berliniek szívének egy darabját eltemetik. Az eset még tragikusabb, ha megtudjuk, hogy a kávéház a múlt évben a nagy házbér miatt régi helyiségéből kiköltözött és azzal szemben nyitott meg. Az új ház felett továbbra is balcsillag lebegett és ismét az üzletbér volt az, amely a régi üzletet tönkre tette. Régi helyiségeibe a Friediger kávéház költözött, amely valószínűleg szintén bezárt volna, ha időközben tekintélyes bérleszállítást nem kap. Ha ezt a mérséklést a „Josti” kapta volna meg, ma nem volna kénytelen bezárni. 139 éves fennállás után ez a késedelem tragikum.

Az 1793. évben három engadín — Beversből származó — legény vándorolt Berlinbe. Nevük: Josti, Pedotti és Zamboni volt. A „Schloss“-szal szemben letelepedtek és egy pincében cukorkát gyártottak, amelyek hamarosan a berliniek kedvence nyálánkságai lettek. A sikeren felbuzdulva a három társ kávéházat nyitott, amelyet ötven éven át vezettek. Megöregedve az üzletet átadták fiaiknak, akik azt tovább vezették. További negyven év múltával ezeknek gyermekei a Potsdamerplatza költöztek, amelynek közvetlen közelében akkor még sáncok és bástyák húzódtak. Ezen a helyen érte meg a Josti kávéház Berlin rohamos fejlődését és az eredetileg Alt-Berlin kapuinál megnyílt kávéház néhány év múlva a város szívében feküdt.

Nemzedékről-nemzedékre öröklődött a hármas Josty, Pedotti és Zamboni családokban a kávéház. A „Josty” volt az első kávéház Berlinben, amely olvasótermet rendezett be, amelyekben valamennyi bel- és külföldi hírlap bőséges választékban állott rendelkezésre. Ha a törzsvendégek névsorát vesszük számon, halhatatlanok neveiről szerzünk tudomást, akik a

A legkiválóbb sörkülönlegesség

Szent István Porter-Sör

a Polgári Serfőző gyármánya!

porosz királyok óriási fali képei alatt találkoztak. Heine Henrik zsviesen járt be és himnuszokat írt a „Josty“-ból látható szép kilátásról, természetesen: E. T. A. Hoffman, Wildenbranch és Menzel Adolf.

A Josty család kihalt, de a Pedottiak és Zamboniak utódai — a Potsdamerplatzról való bűszűzés után — ma is vezetik a Kaiseralleen fekvő üzletet. Ilyen az élet . . . a történelmi emlékmű Bauer kávéháznak múlt év decemberében bekövetkezett megszűnése után most a „Josty“ következik. Leecsűzés és elamerikaisodás össze nem illő párként rohanak Berlinen keresztül és döntenek le klasszikus oszlopait. Ezt látva pillanatilag gondolkozunk és rájövünk arra, hogy a dolog tradíciók nélkül nem jól megy. A Kurfürstendammon — a Joachimstalerstrasse sarkán — levő régi „Café Grössenwahn“ már régóta a „Westen“ előkelő kávéháza és mint ilyen — többé nem életképes. De Kranzler megsajnálta. — az a híres Kranzler, akiről a Friedrichstrasse és Unter den Linden sarkát „Kranzler-Ecke“-nek nevezték és a régi „Grössenwahn“ kávéházat „biedermeier“ stílusban újra felépítte és ezzel talán a tradíciókban szegény, de modern Westen-városrészben egy darab régi Berlinit éleszt fel. Mert nem minden arany, ami fénylik és nem minden Amerika, ami *határtalan* lehetőségeket nyújt.

Érdekes bírósági döntés szerződéses üzletbér mérsékléséről

A gazdasági viszokban bekövetkezett lényeges elváltozások folytán a hosszú bérleti szerződéssel kötött bérletnek indokolt esetben bér-mérséklés jár.

A Magyar Hírlapban olvassuk:

Ismeretes a bérlet, különösen az üzletbérlet azon régen és indokoltan elhangzott panaszja, hogy a bérleti szerződéssel rendelkezőkkel szemben a háztulajdonosok a merev szerződés álláspontjára helyezkednek és a mérséklési kérelmet kereken elutasítják. Annál inkább kirívó és jogos a bérletk panaszja, mert olyanokkal szemben, akik bérleti szerződéssel nem rendelkeznek, a háztulajdonosok érthető okokból igen messzemenő méltányossággal viselkednek.

Az a mozgalom, amely most egy üzletbérbevevő bizottság felállítását akarja kiharcolni a teljesen kiszolgáltatott bérletk védelmére, újabban a budapesti Központi Járásbíróság egy igen érdekes és mélyenjáró indoklású ítéletével nyert alátámasztást.

A Mercedes-Benz Automobil Rt. öt éves bérleti szerződést kötött a váciúcai üzlethelyiségére nézve Tószeghy és Vidor háztulajdonosokkal, amelyből még egy év van hátra. Bérletk még a múlt év végén méltányos mérséklést kérték azzal az indoklással, hogy az évi bér, amely egyszerűen nem áll arányban a Váci utcában hasonló üzlethelyiségek jóval alacsonyabb bérével, másrészt különösen az utóbbi időkben bekövetkezett nyomasztó és kilátástalan gazdasági és üzleti lehetőségek az elviselhetetlenné teszik. A háztulajdonosok utalva a szerződésre, a mérséklési kérelmet visszautasították, mondván, hogy az idők nem változtak meg úgy és olyan mértékben, hogy méltányos bérleszállításnak helye lehetne, amit pedig adni kések lettek volna, az nemesak, hogy nevétségesen csekély volt, de olyan súlyos újabb bér szerződéses kötelezettségekkel volt egybekötve, hogy a bérlet efelett tárgyalásba sem tudott becsajtkozni.

Ilyen előzmények után a Mercedes-Benz dr. Kovács György ügyésze útján a budapesti központi kir. Járásbíróságon a bérleti szerződés gazdasági lehetetlenülése címen való felbontása, illetve amennyiben ennek a kérelemnek hely nem adnának, úgy a bérnek az üzleti és gazdasági viszonyokhoz mért méltányos mérséklése iránt pert tett folyamatba. A lefolytatott bizonyítási eljárás után dr. Barsy Károly járásbíró ma hirdette ki a felek előtt a bíróság közbenszóló ítéletét. A bíróság megállapította, hogy a Mercedes-Benz azon kérelmének, hogy a szerződés azonnali hatállyal a gazdasági lehetetlenülése címén felbontassák, jöllehet a felsorakoztatott okok és indokok azt igen kidomborítják, helyet nem adhat, mert ez a lépés ma, törvény hiányában, olyan messzemenő lenne, amely a jogszolgáltatásban dekomponáló és destruáló jellegű lenne. Ellenben igenis beigazolva látja azt, hogy a bérletk, figyelemmel az összes körülményekre, amelyek a gazdasági és üzleti élet terén köztudomásúan is megnyilatkoztak, jogosult a méltányosságra és ez alapon azt, hogy a Mercedes-Benznek a bér mérséklésére vonatkozó kérelme helytálló, ítéletében ki is mondomta. A mérséklés mérvéről az ítélet egyelőre nem döntött, erre vonatkozólag lefolytatja a bizonyítási eljárást. Es külön elismeréssel kell illetni az eljáró bírót, aki — mikor az általános panasz,

hogy a perek elhúzódsából a jogkeresőknek nagy káruk származik — a per folyamatba vételétől számított két hét alatt meghozta az ítéletét, ezzel is kifejezésre juttatva azt a lényeges körülményt, hogy az ilyen természetű perek eldöntése nem fúr halogatást, mert hiszen minden nap a jogvédelemben részesülő bérletk további nagy károsodását jelenti.

Ugy tudjuk, hogy ilyen természetű perek mind nagyobb számmal foglalkoztatják a bíróságokat, úgyhogy a már kezdeményezett és a népjóléti minisztérium előtt tárgyalás alatt álló üzletbérbevevő-bíróság életbelépését a mindennapi élet mindinkább sürgőssé és indokolttá teszi.

SAK KÉRDÉSEK

ROVATVEZETŐ KATONA ISTVÁN

Tanoncfelzabadtás

Közeleg az iskolai esztendő vége, diákok, még a lustább fajtájú is gyakrabban veszi kezébe a tankönyvet, mert egy-kettőre itt van az ítéletmondás napja. Nagyban folynak az előkészületek a vizsgára, amelyek a régi tradíciók szerint hivatva lennének eldönteni, mit tanult, mit apperciálta a diák tanáraiktól.

Sokat lehetne beszélni arról, amiről már köteteket írtak össze pedagógusok, hogy a vizsgák tulajdonképpen nem adnak tökéletes képet a tanuló tudásáról, csupán annak koncentráció képességéről. — de most nem ezzel a problémával kívánok foglalkozni.

Szakiskolánk vizsgája közeledik és tanoncaink felzabadtulva, neki fognak indulni annak a rögös pályáján, amelyet ma életnek neveznek. Ott hagyják majd az iskolapadokat, a szigorú főnökök vagy főpincérek kezei alól nagyot fohászodva szabadulnak ki, *felzabadtulnak*, ahogy ezt a szakmai nyelvtan valamikor régen elnevezte.

Igen ám, de nézzük csak, mire szabadulnak, hová szabadulnak?

Megvolt a munkakörük, megvolt a tudatuk, hogy hivatásuk van, hogy beletartoznak abba az üzem szerkezetébe, ha csak egy kis fogaskepek formájában is. Megvolt a tennivalójuk, tudták, mikor kell kelniük és mikor hagyják abba a munkájukat, mikor kell az iskolába menni, mit kell tanulni. Egyszóval volt élet-programjuk és ami ugyancsak fontos, volt keresetük is.

És most, maholnap itt a vizsga, elbűszünk az iskolától, az üzemtől, segédde avatjuk őket és egyszerre csak itt állanak egy rettenetes sivatag előtt, amelynek csak az elejét látják, a végét nem . . .

Mi is lesz belőlük, mi lesz ezzel az új, felzabadtul generációval, hogyan fognak tudni megbirkózni az élettél?

Hát bizony nehezebbik fele, a százzszor, ezer-szer nehezebbik fele csak most következik el szakmai életüknek.

Az ipartörvény úgy intézkedik, hogy a felzabadtul tanoncot, tehát a friss sütető segédet főnöke vagy gazdája a lehetőséghez mérten tartsa meg az üzem kereteiben. Ennek az elgondolásnak az volt az egyik intenciója, hogy a tanonc, a tanonckodása latt esetleg a szakmának belső, komolyabb dolgait nem tudta elsajátítani, legyen most már alkalma és módja ezt megtekinteni. De intenciója volt ennek a bölcs rendelkezésnek az is, hogy a felzabadtul tanonc ne büntettséghez felzabadtulásával, ne veszítse el általa munkahelyét és keresetét, hanem legalább is a fiatal palánta megerősödéséig, megmaradhasson abban a földben, ahol nevelődött.

A törvénytisztelő polgári tulajdonság, távol áll tőlünk vitába szállni vagy pláne ellenkezni vele.

De nem mondom el titkot, ha leszögezem, hogy a legerősebb törvény mégis csak az Élet, a mai nyomorúsággal teli, küzdelmes Élet parancsava.

Miként tartsa meg az a főnök felzabadtul tanoncát, a lescökent kereseti lehetőségek, az összezsongorodott forgalom ennek az új embernek elhelyezkedését nem teszi lehetővé?

Nem kreálhat új munkahelyet, hiszen a régi embereinek is alig tud már valamit biztosítani, de meg nem is küldheti el egyes régi, esalados embereit sem, hogy az új, fiatal erőnek ezzel helyet biztosítson.

Lehetőség csak egy marad és az Élet ezt a megoldást produkálta magától, minden külső beavatkozás nélkül: felzabadtul a tanonc, továbbra is megtartja régi munkakörét, segédde avatása dacára tovább is az újság és segítő munkálatok töltik ki idejét és munkakörét.

Ez a megoldás nem szerencsétlen sem a főnök, sem a fiatal segéd szempontjából. A főnök egy megkomolyodott, munkáját pontosan és komolyabban végző segéderőt nyer, akit szükség esetén azonnal beállíthat az első

Kerfi butor
összecsukós
pótasztalok, javítási
munkálatok.

Vanczák
vasbutorüzem
VII., Csányi uca 12.
Telefon: 45-1-70.

munkasorba is, olyan emberrel szaporítva üzemet, aki ott tanult, tehát tudja a szokásokat, az üzlet követelményeit és vendégeket is ismeri már. A fiatal segéd pedig fejlesztheti tudását, megtarthatja az által munkahelyét és főleg nem esik el egyszerre keresetétől sem, ami a legzűkösebbet fedezhesse.

Természetesen csak akkor ideális ez a szűk-ségmegoldás, ha a tanonc viselkedése ezt lehe-

Látogassa meg a

Budapesti Nemzetközi Vásárt

május 7-16

Több mint ezer kiállító, 200 szakma!

Élelmiszer, textil, bútór, építőipari, bőr, vas és gép, turisztikai és számos egyéb csoport.

Kéziműipari és háziipari csoportok.

Nézze meg a Magyar Házat!

Rádió üzenhet haza!

50 százalékos utazási kedvezmény május 2-21-ig.

Nagymérvű kedvezmények gyógyfürdőkbe, színházakba és szórakozóhelyekre

Vásárigazolvány és felvilágosítás kapható: Budapest a vásárhoz, V. Alkotmány uca 8. szám.

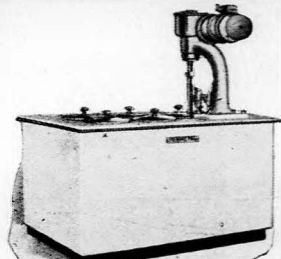
HENNEFELD

jégszekerénygár

Budapest VI. Ó-u. 6.

Telefon: 11-4-29.

Jégszekerények, sörkimerőszűlkek, elektromos hűtőszűlkek, elektromos fagyaltkészítők és konzervátorok.

Tejértékesítő és Tejgazdasági r.-t.

Telep és központi iroda:

VIII., THEK ENDRE UCCA 38. Sz.

Szállít: kávéházaknak elsőrendű uradalmi tejet,

kitűnő vaját, habtejszint és tejtermékeket.

Telefon: J 302-69, 348-62.

Fagylaltapparátok

pultapparátok, fagyasztógépek és konzervátorok legelőszobban FALISZEK FELIX kádárüzem, Budapest, VI., Szondy uca 66. (Bajza u. old.) Saját készítményekért 5 évi jótállás!

Festett falak, tapeták, plafonok

tisztítása szakszertien gyorsan és olésón! Anyageladás. Díjtalan bemutatás. Corvin vegyszeti, fal- és tapetaradrozó vállalat VII., Szövetség u. 27. Telefon: 321-62.

Napellenző szerkezetek

készítése és javítása
Eckmayer István
lakatosú és redőnygár
Budapest, VI. Vörösmarty u. 47. Telefon: 22-0-54.

IVANCICS JÁNOS, óras és ékszerész

Budapest, Rakóczi út 9. Telefon: 430-09.
Aranyért, briliánsért, zálogcéduláért óriási áratat fizetek.
Zálogból kiváltott alkalmi vételek eladása.
Óra- és ékszerjavítások.

Kávés Urak figyelmét felhívjuk

elsőrendű minőségű teavajjal készült süteményeinkre.

King Cukrászipari RT.

Budapest, Király-ucca 14. Tel.: Aut. 219-41.

Schmidt József

szobrász, Budapest, V., Honvéd uca 15
Telefon: 24-9-02. — Kávéházi díszítések, mennyezet és oldalfalak tetszetős kivitelben. Kívánatra rajzok minták bemutatása mellett legelőszobban.

STEINER keksz és ostyagyártmányai a legjobbak!

tővé teszi. Mert ha az indolens, tekintélyt nem ismerő, fegyelmet nem tisztelő módon viselkedik, akkor nem lehet olyan törvény, amely a főnököt tanoncának megtartására kötelezhetné, elvégre nem árthat még a törvény sem tudatosan az üzem létérdekének.

Van azonban még egy fajtája a tanonc felszabadításnak és ez az eset az utóbbi időkben sajnos, nem is elszigetelt jelenség többé. Sokszor észrevettem, hogy a főnök, ha tanoncának viselkedésével megelégedve nincsen, ha az remít és komiszkodásával egy bizonyos határt túllép, akkor a főnök szabadulni akar tanoncaától, de minden áron.

Mint hogy pedig a törvény rendelkezései értelmében a munkaadó tanonca *idő előtt* is felszabadíthatja, ha előmenetelét mindenben megfelelőnek tartja, ehhez a megoldási módhoz folyamodnak. Ezt a szakmai szempontból igen káros elemet egyenesen *részabadijták* felszabadításukkal a többi gyanútan kollégájára és az egész szakmai munkanélküliséget szükségtelenül növelik oda, egyáltalán nem való, sőt egyenesen bomlasztó hatású, káros egvedekkel.

Nyomatékkal fel kell hívnom kollégáim figyelmét erre a tévedésre, mert ezzel súlyos károkat okozhatnak iparunknak. Nem ez a módja a renitens és szakmunkánk mértékét meg nem üző tanonc eltávolításának. Köztudomású, hogy a munkaadó, ha megfelelő oka van rá, felbonthatja a tanoncszerződést és az ipartestület szankciójával távolíthatja el onnan a nem megfelelő elemet. Természetesen nem tanácsos csip-csup ügyek miatt erre a végső lépésre szánnia magát a munkaadónak, hiszen a mi kötelességünk a gondos nevelés, nem pedig a kizárás könnyű útját választani, de ha más mód nem kínálkozik, mégis csak rá kell szánunk magunkat erre.

Semmiesetre sem szabad azonban büntetés helyett jutalmazni, hiszen ez példát jelent a rossznak, azt például, hogy komisszággal, neveletlen fegyelmességgel többre lehet jutni, mint a rendes viselkedés és komoly munka által.

Mivel serkentjük akkor a jól viselkedőket, ha a országokat megjutalmazzuk azzal a felelőtlen eszelekedéssel, hogy felszabadítva — részabadijtjuk őket egy másik, gyanútan kollégájára?

A segédde avatást nem lehet komolytalanná tenni ilyen elhamarkodott lépéssel és az ipartestület, valamint a szakiskola vezetősége legyen résen minden ilyen esetben, hogy ezt a visszaélést, ezt a nemfőnököt kelevényt ipari életünkkel kiirtsa, annak elterjedését megakadályozza.

Felelős, komoly és megfontolt, iparának jövőjét szem előtt tartó kolléga nem követhet el részabadijtást, — csak felszabadítást!

Katona István.

H I R E K

MIRŐL NE FELEDKEZZÉK MEG?

Április 20-ig befizetendő az általányozott és zenés kávéházak vígalmi adója.

Április 22-én (pénteken) délután 5 órakor előljárási ülés az ipartestület tanácstermében.

Április 25-ig befizetendő a személyzet illetményeiből levont kereseti és különadó.

Május 5-ig megfizetendő a második negyedévi lakbér első részlete, házmesterpénz és egyéb mellékdíjak.

Május 6-ig megfizetendő a nem általányozott kávéházak vígalmi adója.

Május 10-ig tartoznak az adóközösség tagjai május havi fényüzési és forgalmi általányukat megfizetni.

Május 15-ig fizetik a fényüzési adót azok, akik nem tagjai az adóközösségnek. — Esendékes a kereseti, jövedelmi és vagyonadó, valamint az italmérisi illeték II. negyedévi részlete.

A munkanélküliek javára szóló gyűjtést folytatjuk, hozzájárulását küldje be a testületi irodába! A járdafoglalási engedély iránti kérelmek beadhatók.

A Kávésok Évkönyve minden kávésnak nélkülözhetetlen!

Előljárási ülés. A Budapesti Kávésok Ipartestületének előljárási ülésén április havi ülését folyó évi április hó 22-én pénteken délután öt órakor tartja meg az ipartestület tanácstermében. Felkérjük az előljárási tagjait, hogy az ülésen lehetőleg teljes számban jelenjenek meg.

A járdafoglalási engedélyek kiadása tárgyában az ipartestület nevében *Mészáros Győző* elnök, *Gál Arnold* alelnök és *Dr. Havas Főtőkár* álló küldöttség eljárt *Borrendég Ferenc* alpolgármesternél és *Dr. Bódy László* tanácsnoknál, kiket arra kért, hogy a járdafoglalási engedélyek területi érvénye legalább is az elmúlt évi terjedelemben adassék ki. *Mészáros Győző* elnök mindkét helyen részletesen reámutatott a kávésiipar válságára és a fővárosi közönségek figyelembeveendő érdekeire. A főváros mindkét vezetője megnyugtatta a küldöttséget, hogy a járdaterületek további korlátozását nem tervezik és csak azon esetek központi elbírálását tartják fenn, amelyeknél az általános szabályok alól valamely eltérés kérelmezhető.

Halálozás. Dr. Fleischmann József ügyvéd, a Park-szálló Rt. igazgatója f. év. április hó 10-én elhunyt. Halálát neje szüli, Strausz Berta, sógorja öz. Pálffy Dánielné és sógorai dr. Strausz Vilmos és Keppich Vilmos kartársaink gyászolják. Temetése április 11-én ment végbe a rákoskeresztúri izr. temetőben.

A munkanélküliek javára való gyűjtés eredménye 1932 április 12-ig összesen 3884,10 pengő. Ehhez az összeghez a következő kávéházak személyzete és tulajdonosai járultak: Abbazia, Baross, Belvárosi, Bodó, Bródy, Budavár, Club, Carlton, Ceylon, Corvin, Csarnok, Deák, Dunakorzó, Dunapalotya, Edison, Emke, Fried Jenő, Gresham-Venezia, Gellért, Hadik, Hungária, Irredenta, József, Keleti, Kairó, Korzó, Kossuth, Kovács, Károly körüti tejivó, Központi (Mészáros), Központi szálló, Lánchíd, Lissauer, London, Miénk, Múzeum, Orsz. Oktogon, Ostende, Otthon, Palatinus, Pannónia, Pápa, Parlament, Pátia, Park, Pilvax, Philadelphia, Polgári, Reiner István, Royal, Seemann, Szabadság, Seifert, Széchenyi, Terminus, Valéria, Vigaszínház, Westend, Riviera, Simplon, Vas, Vigadó, Délvasút, Ypsilon.

A kávéipartestületi szakiskola tanulmányi kirándulási során f. hó 9-én a OMTK tejszövetkezet telepét látogatta meg Katona István, a szakiskola tanárának vezetése alatt. Az értékes tapasztalatokkal visszatérő tanoncoknak külön előadás keretében fogják a látottakat összefoglalni a szakiskola tanárai, hogy a kirándulás észleletei élénken megmaradhason emlékezetükben.

Pázkabeszerzés. A pesti izr. hitközség előljárási ülésén közölte az ipartestületünk elnökségével, hogy oly esetek juttattak tudomására, amikor egyes kávéházak számára pázskát a pesti izr. hitközség területén kívüles helyekről — esetleg csempészúton — szereztek be. Mint hogy a pázskát előállítás és forgalombahozatala a hitközség területén a hitközségnek törvényteljesen biztosított joga, nyomtatékosan figyelemfelhívjuk testületünk érdeklő tagjait, hogy ehhez a rendelkezéshez saját érdekükben szigorúan alkalmazkodjanak. A kartársak kényelmére a hitközség külön megbízottat nevezett ki, aki mindenkit felkeres és a megrendeléseket felveszi.

Az I. G. E. kérelme. Az Irók Gazdasági Egyesülete nevében Pakots József o. gy. képviselő, elnök és dr. Bródy Ernő o. gy. képviselő azzal a kéréssel fordultak ipartestületünk elnökségéhez, hogy az irók menzája felállítás — ami rövid időn belül várható — egyes szükségletet szenvedő tagjai részére kartársaink reggeli- és uzsonna-adagokat bocsássanak rendelkezésre. Az elnökség a kérelmet az előljárási ülésen terjesztette, mely a súlyos viszonyok ellenére a legnagyobb megértéssel tette magáévá a kérelmet és a nyomban körözött íven 20 adagot ajánlott fel. Mint hogy azonban a reflektánsok száma ennél jóval több, felkérjük kartársainkat, hogy tekintettel a nemes célra, ipartestületünk irodájában jellentsék be, hogy a magyar irók vendéglátásában részt akarnak venni és mily mértékben.

Az ESC 10 km. országúti versenyét f. hó 10-én tartotta meg, melyen az Egyetértés teljes gárdáján kívül a fővárosi nevesebb hosszútávúfutó csapatok is beneveztek. Így ott láttuk az indulók között az OTE, a Beszkárt,

Évtizedek óta

kiváló kávézesítőnek bizonyult a valódi Franck.

az MTE és az ESC első és második csapatait. A versenyt Gégyény ESC nyerte 34 p 14 mp., 2. Majorossy ESC., 3. Belházy ESC., 4. Galambos ESC. A csapatversenyben első az ESC csapata, második az ESC II. csapata.

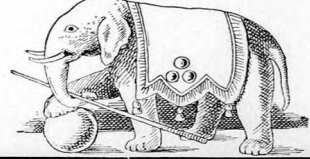
Május 8-án, d. e. 9 órakor rendezti az ESC szokásos évenkénti vándordíjversenyét, a

Pálpusztai sajt, Heller doboz emmentali, Derby sajt

kávéházakban nélkülözhetetlen

Paitz János

műsztergyáros-, dákó-, tekeasztal és tekegolyóvár kávéház-, vendéglő-, kaszinó- és klubberendezések
Budapest VII, Akácfa u. 55.
(Dob ucca sarok) — Telefonszám: 40-6-29.

Springut Henrik

tojásnagykereskedő
Budapest, V., Vasvári Sál u. 11.
Tel.: Aut. 217-54
Számos budapesti kávéház, étterem és vendéglő állandó szállítója

Budapest, II., Fő ucca 20. Telefon: 52-0-93.

Szegő Nándor
parkettasztalos

Bpest X, Bihari u. 8.
Telefonhívó: 35-81-6

Hantos testvérek Rt.

festő, mázoló és tapétázó iparüzem
Budapest, VI, Horn Ede u. 5. Tel.: 19-4-51 18-5-23
Kávéházak, szállodák, éttermek festő, mázoló és falképít munkálatait művészi kivitelben végezzük.

KISS SÁNDOR
műasztalos

Budapest, VIII., Gólya ucca 25. sz.
Vállal kávéházi butorberendezést. Végezte: a Magy. Száll. és Vendéglős Ipartestület Szakisk. Szambul. Bodó, Ellyéz kávéházak munkálatait.

Kávéházak renoválását nitrocellulose anyaggal vállalja

Pecsek István műasztalos

faipari vállalata
Budapest, IX, Liliom u. 52. Tel.: J. 43-8-34
Költségvetés díjtalan.

KOLÉNYI KORNÉL

konzervgyár, Budapest
Cég alapítva 1879. Telefon: J 323-09

Jamjei elsőrangúak!

Kajszinbarack-iz minőségben felülmúlhatatlan!

Kapható:

Budapesti Kávésok Áruforgalmi Rt.
Bpest, VIII, József krt 38. Tel.: J 392-77

PULBURKOLÁS fényezett ETERNITBŐL
RAGYOGÓ, HIGIÉNIKUS, OLCSÓ.
STEINER VIKTOR, VII, Nagydíófa u. 17.
Tel.: 934-30.

Böke vándorversenyt, melynek 1500 m. távján indulnak a fővárosi legelőkelőbb futók, továbbá a pincérklub teljes gárdája. A vándor-díj tavalyi védője, Govril (BEAC) remélhetőleg azonban ez évben sikerülni fog a verseny védelmét a kitűnő pincérgárda valamelyik tagjának elhódítani.

Ausztria ingyen kávé behozatala. Meglepetést keltett, hogy az osztrák kormány ügyesen használta ki a braziliai kormányt azt a rendelkezését, hogy a felesleges kávémenyiséget az árak lehető megmentése érdekében a tengerbe öntsék. Az osztrákok ajánlatot tettek arra, hogy a kávéból egy megfelelő mennyiséget, mely kizárólag osztrák belfogyasztási célokat szolgáljon, saját költségén haza fuvarozza. Az akciót már le is bonyolították és elterjedt útrék szerint 900.000 silling hasznát biztosított magának az osztrák kincstár. A példa követésre eszabít. Egészen olcsó akciókávéval — mely a mostani áraknak úgyszólván egy főredéként juthatna forgalomba — kétségtelenül lehetne kávéfogyasztókat nálunk is nevelni s kereskedelemnek itt mutatkoznék a haszna, hogy a jövőben nagyobb fogyasztótömege számíthat. Az adott viszonyok között pedig nemesak államkincstári bevételt, hanem számottevő devizamegtakarítást is jelentene az, ha Magyarország kieszközölné a mag. részére a tengerbe öntésre szánt kávéból egy bizonyos mennyiséget. Szakkörök foglalkoznak ezzel a kérdéssel és szó van arról, hogy a magyar kormány is megcsinálja ugyanazokat a lépéseket. Amennyiben az akció valóra válik, csak az a kikötés mindenképp, hogy a lebonnyolítás a legális kereskedelem keresztül történjék.

A német abstínens szervezetek hanyatlása. A német sörgyárosok uniójától érkezett jelentés szerint a német abstínens szervezetek működésében újabban egy feltűnő stagnáció állott be, tagjait illetően pedig egy jelentékeny számbeli esőkenés. A háború előtt a szervezetek mintegy 400.000 taggal bírtak, melyeknek száma a háború alatt a 100.000 alá esőkkent. A kisebb ifyjafajta egyesületek teljesen eltűntek és a legnagyobb szervezetnek, a német Good Templarius Rend tagjainak száma 85.000-ról 50.000-re esőkkent. Ugyancsak érzékeny veszteséget szenvedtek tagjaik számát illetően a katolikus Kereszt Szövetség, a Kékkereszt Szövetség, valamint az alkoholizmus elleni német szövetség. A megszerzett anti-alkoholisták száma egyébként jelenleg 300.000-re tehető Németországban.

Ausztria idegenforgalma. A gazdaságstatisztikai évkönyv kimutatása szerint Ausztriában az 1929. évben összesen 1,831.600 idegen fordult meg és így Ausztria idegenforgalom szempontjából az államok ranglistáján a harmadik Franciaország (3,050.000), Németország (1,850.000) mögött. Svájcban az 1929. évben 1,365.700 idegen fordult meg. 1931-ben Ausztria idegenforgalma ugyan már csak 1,436.000 idegent mutat ki, de ugyanakkor a főbb tekintetbe jövő államban a visszacsúszás sokkal nagyobb arányú volt, úgyhogy Ausztria idegenforgalma a múlt évben minden valószínűség szerint még Németország idegenforgalmát is túlhaladja.

Nem tartják meg idén a Szesztalomalomelleni Nemzetközi Liga kongresszusát. A múlt év június 9—10-én Párisban lezajlott XII. Nemzetközi Szesztalomalomelleni Kongresszus úgy határozott, hogy a Liga 1932. évi kongresszusát Berlinben tartja meg. Mint a Libertas magyar egyesület magánforrásból értesül, a Liga vezetősége elhatározta, hogy más nemzetközi szervezetekhez hasonlóan, folyó évi kongresszusát a rendkívül súlyos gazdasági viszonyokra és a valutáris nehézségekre való tekintettel a folyó esztendőben nem tartja meg.

Hatalmas kiállítás, szenzációs kedvezmények, olcsó árak és változatos szórakozások várják a budapesti nemzetközi vásár látogatóit. Most, hogy mindössze egy hónap választ el bennünket a Budapesti Nemzetközi Vásár megnyitásától és a Városliget rigyező fái között már épülnek a színes pavillonok, elismeréssel és örömmel állapíthatjuk meg: a májusi Budapesti Vásár az idén szebb és tartalmasabb lesz, mint valaha. Amikor a lipesei, bécsi és prágai vásár minden tiszteletreméltó erőfeszítés mellett is bizonyos területeken a kényszerű összezugorodás képét mutatta, a Budapesti Nemzetközi Vásár rendezősége sikeresen meg tudott küzdeni a nehéz viszonyokkal és olyan lendülettel szervezte meg a

belföldi és külföldi érdekeltségek felvonulását, hogy az idei vásár külső képe és a kiállításra kerülő anyag gazdagsága máris félsikernek könyvelhető.

A legutóbbi napokban befutott tömeges jelentkezés új pavillonok emelését és újabb területeknek bekapcsolását tette szükségessé. Az egyes gyáripari, kisipari, agráripari szakmáknak az utóbbi évek budapesti vásáraitól jólismert és joggal népszerűvé vált kiállításait nem is soroljuk fel egyenként, de szükségesnek tartjuk kiemelni az építészeti csoportot, mely modern racionális és higiénikus építkezés új vívmányait fogja bemutatni, továbbá a extilizsakma különösen impozáns felvonulását, a vas- és gépipar, a rádiókereskedelem és az egész villamosipar gazdagabbnál gazdagabb pavillonjait.

De nemesak a vásár programja és tartalma, hanem a látogatók számára biztosított rendkívüli és minden eddigieket felülmúló kedvezmények is megokolják azt a nagyarányú érdeklődést, mely különösen a szomszédállamokból máris mutatkozik a Budapesti Nemzetközi Vásár iránt. A vásárigazolvány, melynek árusítását már megkezdték, olyan kedvezményeket, szórakozásokat és kényelmességeket biztosít a májusi Budapesti Nemzetközi Vásár látogatóinak, amilyenekkel még egy nemzetközi vásár sem lepte meg a vendégeit. A szokásos utazási kedvezményeket újak tetézik. A külföldi közönség részére a már ismerteken felül még külön utazási kedvezmény is áll rendelkezésre. Háromszor utazhatnak olcsón Budapestről a magyar vidékre. Díjtalan vagy félárú képtári és múzeumlátogatások, gyógykezelési és szórakozási kedvezmények, olcsó ellátás és kezelés kilenc elsőrangú budapesti szanatóriumban és gyógyfürdőben, 25—40 százalékos színházjegyek (Opera, Nemzeti Színház, Kamaraszínház, kabaretek, orfeumok), 25%-os mozijegyek a magyar főváros legelőkelőbb mozgószínházaiban, hasonló kedvezmények díszhangversenyekre, Dunánnapélyvel kapcsolatos sétahajózásra mindannyi kedvezmény, amely a vásárigazolvány alapján áll rendelkezésre. A vásárigazolvány csaknem ingyenes belépésre jogosít az Angolparkba, a Margitszigetre.

A legérdekesebb újítások közé tartozik az a népszerű egészségügyi előadásorozat, melyet az Országos Magyar Közegészségügyi Egyesület rendez és amelynek keretében Magyarország legkiválóbb orvosainak tartanak népszerű előadásokat a mindenki érdeklő egészségügyi kérdésekről és a betegségek modern gyógymódjairól.

Az előadó orvosoknak az előadás után szemnáriumszerű megbeszéléseken felvilágosításokat adnak a hozzájuk intézett kérdésekre is. Ennek a rendkívüli tanulságos és hasznos előadásorozatnak részletes programját lapunk egyik legközelebbi számában közöljük.

E rövid áttekintésben a május 7—16. között megtartandó Budapesti Nemzetközi Vásár programjának csak a fontosabb pontjait ismertettük. Lesz még alkalmunk a többről is megemlékezni. Most még csak két fontos tudnivalót közlünk: azt, hogy a pengő vásárlóereje Magyarországon az utóbbi időben örvendően megnövekedett és a külföldi látogató már ezért is jól jár, ha ezúttal minél hosszabb időt tölt Magyarországon. A másik különleges meglepetése a budapesti vásárnak a rádióüzenetközvetítés. A vásár minden kiállítója és látogatója személyesen mondhatja a mikrofonba üzeneteit üzletbarátainak és otthonmaradt hozzátartozóinak. Egy félperces üzenet díja csak 1,50 pengő, de természetesen, hogy aki akar, tovább is beszélhet, ámbár egy félperce alatt 40 szót lehet elmondani.

Hol volt eddig népszavazás a prohibíció kérdésében? Abból az alkalomból, hogy a prohibícióellenesek Finnországban a január eleji

Debrecenben

a régi, híres, jömenetű „HUNGÁRIA KÁVÉHAZ” bérlete lejárván, 1932 májustól kezdve bérbeadó. Értekezni: Dr. Farkas Ignác ügyvédnél, Debrecenben, Hungária-palota.

FRANÇOIS

PEZSGŐ

Ha küldönere van szüksége
KÖZPONTI BOYT HIVJON.
Telefon: József 408—72 és József 322—20.

TÖKELETES

AZ

Optima

JÁTEKKÁRTYA
HAMBURGER ÉS BIRKHOZ

GYÁRTJA: HAMBURGER ÉS BIRKHOZ
FAJZSÓKORONÁS SÉLYESSÉGI TÁRSASÁG
BUDAPEST
TELEFON 902-57, 903-46

Badacsonyi fajborok

Megbízható beszerzési forrása a Badacsonyi Szőlősgazdák állami ellenőrzés alatt álló Pincészövetkezte budapesti mintaraktára. Budapest, VIII., Rákóczi-út 9. (Bejárat az Eszterházy uccából.) Telefon: J. 302—12.

TÖRÖK BÉLA épület és mulakatos mester

Bpest, VIII., Üllői út 24.
Kávéházi tűzhelyek, ruhatárak, terrasz-rácsok. Stambul, Bodó kávéházak munkáit végezte.

Varga Lajos és fiai

Műasztalosok
Készít kávéházi butorberendezési munkákat. Budapest, VIII., Práter u. 50. (saját ház)

Watterich Adolf mulakatos, Budapest, II. Henger u. 13. Tel.: 51-2-68
Alapított 1880. Fennáll 50 éva. — Speciális kávéházi tűzhelyek készítése és javítása, terraszrácsok készítése felállítás, napellenzők, rollók stb.

Váli Gábor és Tsa

első budai címtábla festészet
Telefon: 52-6-22. — II. Iskola ucca 16
Címtablák kávéházak részére a legszebb kivitelben

LAMMEL FERENC

egészségügyi berendező
Budapest, I. Kende u. 3. Tel.: 58-5-61

A Budapesti Kávésok Ipartársulatának állandó szállítója.

Vízvezeték, fűtés és bádógosmunka.

FAGYLALTGÉPEK

minden nagyságban raktáron **Reisz Sándor** részaru- és önozó vállalat Budapest, VII., Dob-u. 107. Telefon: 432—27.

JÉG szállítását vállalja és kifogástalanul teljesíti

ERZSÉBET JÉGGYÁR
RECHNITZER ÉS BRUCKNER cég

Budapest, VII., Hajtsár út 153.
Telefon: Zugló 63—23

KARPF KÁROLY
Tekeszterei és áthúzó Seifert cég volt művezetője
Budapest, VIII., Kálvária-tér 22. szám.
Telefoni hívószám: József 346—50.
Elvállal minden e szakmába vágó munkákat úgy-szintén átalakításokat a legutányosabb árak mellett.

Kristály forrásvíz legyen mindennapi italod!

népszavazáskor döntő győzelmet arattak, a dán szesztilalomelleni liga érdekesen számol be az eddigi népszavazásokról. Az utolsó években a prohibíció tárgyában összesen 5 népszavazást tartottak az északi államokban, melyek közül az első kettő az antialkoholisták, az utóbbi 3 a prohibícióellenesek győzelmével végződött. Az első népszavazást 1908-ban Izlandban tartották meg, amikor is 4645 szóval 3181 ellen elrendelték a szesz italok behozatalának tilalmát. A vonatkozó törvényt 1912 jan. 1-én lépett életbe, 1919-ben Norvégiában népszavazás határozta el az égetett szesz italok és a csemegeborok árusításának tilalmát. Ezt a határozatot itt 1926-ban egy újabb népszavazás változtatta meg a prohibícióellenesek javára, 1922-ben Svédországban tartottak népszavazást a szeszitalom bevezetése tárgyában, amely azonban 924.550 szavazattal 888.459 szavazat ellen a prohibícióellenesek győzelmével végződött. Az utolsó népszavazás 1932. január 2—3. között Finnországban tartott meg, amely mint ismeretes, a tilalom ellenzőinek óriási győzelmével végződött.

Megjelent a Szesztilalomelleni Nemzetközi Liga jelentése a XII. Nemzetközi Kongresszusról. A Nemzetközi Szesztilalomelleni Liga most adta ki a múlt év június 9—10-én Párizsban lezajlott XII. Nemzetközi Szesztilalomelleni Kongresszusról beszámolóját, ez alkalommal is tetszetős könyv formájában. A beszámoló részletesen ismerteti a Kongresszus lefolyását, az ott elhangzott felszólalásokat, a vitaanyagot és határozatokat. Különösen figyelemreméltó a könyvnek az a része, amely Rollin akkori kereskedelemügyi miniszternek és Tardieu jelenlegi francia miniszterelnöknek beszédeit tartalmazza. A beszámoló függeléké hozza a kongresszuson megjelent hivatalos személyiségek, a kongresszus tagjainak, valamint azon szervezeteknek teljes névsorát, államok szerint csoportosítva, amelyek a kongresszuson képviseltették magukat. Itt említendő meg, hogy a Szesztilalomelleni Nemzetközi Liga legutóbbi havi jelentésében külön oldalakat szentel annak az akciónak, amelyet a LIBERTAS, a szesztilalom ellen alakult magyarországi egyesület az égetett szeszitalok vasárnapi fogyasztási tilalmának felfüggesztése tárgyában indított.

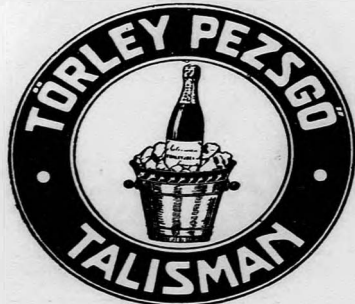
Enyhült a Népjóléti Minisztérium álláspontja a szeszkerészen. Mint ismeretes, a Népjóléti Minisztérium, élen Györy Tibor államtitkarral, a szeszfogyasztás kérdésében éveken át a legradikálisabb antialkoholista álláspontot foglalta el, sőt azt is megakadályozta, hogy a LIBERTAS egyesület alapszabályai a szeszfogyasztás kérdésének egészségügyi vizsgálatát felvessék. Annál örömdetesebben hat Györy államtitkárnak a finnországi népszavazással kapcsolatban a Népegészségügy című lap egyik legutóbbi számában megjelent cikke, mely többek között a következőket tartalmazza: „Egy orvosprofesszor, a egészségügy terén vezető egyéniség Finnországban, a következőket írja egy hozzá intézett magánlevelében: „A szesz törvény nyomorúságait tizenkét éven át kellett elviselnünk, mely idő alatt a legkevesebb szeszt fogyasztó országok egyike, a szeszrel fűzött visszaélés, az agyonverések és megvakulások hazája lett s a pénz az államkassza helyett a csempészek kezébe özlött.” Nem ok nélkül közlöm e sorokat, melyek arra intenek, hogy a teljes szesztilalom kérdését ne csak egyoldalúan, a szesz ártalmainak szempontjaiból ítéljük meg. Kétségtelen, hogy a szokványos szeszivás nagy bajokat tud csinálni, de a finn professzor levelének tanulsága szerint: az abszolút szesztilalom sem marad el végképp mögötte a kártevésben.

Renoválási munkálatok.
Kávéházi festésekben specialista

özv. Vöröscsáky Imréné
mázoló-mester, VIII. Baros u. 82. Tel.: J. 32-4-38

Parketta díszlet munkálatok takmindentféle forma kivételben. Új és régi parketta munkálatokat átlag árban vállal

Vissák László
Budapest, VIII., Tisza Kálmán tér 6
Telefonhívó: József 364-52.

Felhívom kartársaink figyelmét a Steiner Viktor (Nagydiófa u. 17. Tel: 434-30.) cég által forgalomba hozott fényes Eternit-pala lemezekkel való pult, kártyaasztal, kertiasztalok, konyhabutorok burkolására, melyek szegélyezés folytán márványszerű látszatot keltenek. A fényes Eternit-pala lemezek csaknem törhetetlenek, higiénikusak és lemosva könnyen tisztán tarthatók, ára pedig kb. egynegyedrészre a márványnak vagy hasonló burkolásoknak.

Kartársaink figyelmébe ajánljuk Reisz Sándor (Bpest, Dob u. 107.) részűre és önzó vállalat elsörangú fagyaltgépeit, melyek minden nagyságban raktáron vannak. Különösen utalunk a cég hirdetésére jelen lapszámunkban.

Corvin vegyészeti fa- és tapétaradirozó vállalat, VII., Szövetség u. 2. jól és olcsón tisztít mindenféle fal- és tapétákat legnagyobb megelégedésre.

„Hattyú” Gőzmosó- és fehérneműkölesző vállalat (Bp., VII., Klauzál u. 8.) a legmodernebbül újonnan berendezett üzemével, mindenben a legkedvezőbb feltételek mellett áll kartársaink rendelkezésére.

Minden kivék tartson üzletében Zwack-féle Unicumot és liköröket, mert azt állandóan keresik és fogyasztják. Az Unicum eredeti palackból mérendő, mert a vevő így látja, hogy csakugyan eredeti árut kap.

Iványicsi János óraműves és ékszerkereskedő cég Rákóczi út 9. ahol a legjobb órák és ékszer a legolcsóbb árban kaphatók, óra és ékszerjavítások átalakítások jótállással eszközöltetnek.

Zwack likörgyár elsőrangú gin-t és whisky-t hoz forgalomba, melyet bármely külföldi hasonló itallal egyenértékűnek ajánl a kartársak szíves figyelmébe. Fenti két cikk sok külföldi márkánál még jobb is. Mixeléshez is páratlanok.

Ipari közigazgatás

Az özevegyi jog érvényesítésének hatásideje. A kereskedelmi miniszter 122.878—1930. számú rendelete alapján az elhalt iparos özevegyének az a bejelentése, amely szerint az ipart özevegyi jogon elhalt férje iparigazolványa alapján kívánja folytatni, csakis abban az esetben vehető tudomásul, ha az özevegy hitelt érdemlően igazolja, hogy akár személyesen akár képvisítéssel bíró üzemvezető által az ipar gyakorlatását férje elhalálozásától számított három hónapon belül tényleg megkezdte. Ha azonban az özevegy az ipar gyakorlatását az 1922. XII. te. 7. §-ában előírt három hónap alatt nem kezdte meg, úgy elhalt házastársa iparjoga alapján azt többé már nem gyakorolhatja, hanem csak újabb iparigazolvány alapján, melynek megszerzéséhez az özevegy szakképzettséget igazolni nem tartozik. Amennyiben pedig az özevegy szakképzettséggel nem rendelkezik, tanoncot csak az esetben tarthat, ha üzemvezetőt alkalmaz.

Rendelet a tanoncidő lejártá előtt vizsgázó tanoncokról. A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter úr a m. kir. kereskedelemügyi miniszter úrral egyetértően, az 1931. évi február 23-án 765-51/930. sz. alatt kelt és az iparoktatási főigazgatósághoz intézett rendeletében elrendelte, hogy azt a tanoncot, aki az 1922. évi XII. te. 90. §-ában foglaltak alapján (ha a tanonc a szakmai ismereteket a szerződés lejártá előtt teljes mértékben elsajátította és a munkaadó és szülő együttesen kéri a szerződés hátralévő részének elengedését. A szerk.) a szerződésben kikötött tanidő hátralévő részének elengedését kéri: szóbelileg, rajzban és írásbelileg meg kell vizsgálni annak megállapítása céljából, hogy az illető tanonc rendelkezik-e annyi ismerettel, amennyit a tanonciskola utolsó évfolyama nyújt.

Ily vizsgálatra csak az a tanonc bocsátható, aki legalább a tanonciskola utolsó évfolyama előtti osztályt (tehát, ha az iskola III. felmenő osztályú, a tanuló a II. osztályt, ha IV. felmenő osztályú, a tanuló a III. osztályt) látogatta, vagy pedig az iskola legmagasabb osztályát még nem végezte el teljesen. Ez esetben is a munkaadó és a tanonc szülőjének az iskola igazgatójához intézett és az ipartestület által láttaozott kérvényben együttesen köteles kérni a vizsga engedélyezését.

A jelentkező tanoncot az iskola igazgatója és a legmagasabb osztály tanítója szóbelileg, rajzban és írásban megvizsgálják. A vizsgálat során megállapítandó, hogy a vizsgázó tanonc rendelkezik-e annyi ismerettel, amennyit a tanonciskola legmagasabb osztályának elvégzése nyújt. A vizsgálat sikere esetén az egyes tantárgyak „megfelelő” jelzővel, sikertelenség esetén „elégtelen” jelzővel jelölendők.

A vizsgálat sikertelensége esetén a tanonc a szerződésben kikötött tanidő lejártá előtt nem szabadítható fel.

A vizsgálat díja összesen 10 pengő.

„Ahol talál
Biztos halál”

SHELL

rovarirtó

SHELL

padlóbeeresztő
és
padlóolaj

ideális tisztítók és pormentesítők.
Kapható minden szaküzletben.

Két személy részére kiállított iparjogosítvány az 1922. XII. t. c. (ipartörvény) és az 1875. XXXVII. t. c. (kereskedelmi törvény) szempontjából. A 78.000—1923. K. M. számú rendelet 109. §-a értelmében a közkereseti társaságok iparigazolványának szövegébe a bejegyezni kívánt céget és ezenfelül a társaságok nevét kell feltüntetni. Az 1875. évi XXXVII. t. c. 13. §-a szerint pedig a közkereseti társaság cégének, ha abban minden társ tag neve nem foglaltatik, legalább a társak egyikének nevét, a társasági viszony létezésére utaló toldással kell tartalmaznia. Ha az iparigazolványban két természetes személynek a neve van feltüntetve, kétségtelen, hogy két tagból álló közkereseti társaságról van szó és így cégüknek az 1875. évi XXXVII. t. c. 13. §-a értelmében mást, mint a két társ tag nevét, tartalmaznia nem kell. Az iparigazolvány szabályossága ellen tehát abból a szempontból, hogy az két személy nevére van kiállítva, kifogás nem tehető. (128.835. K. M.)

Mikor törölhető az egyenesadó. Akik adóelengedést vagy törlesztést fordultak a pénzügyi hatóságokhoz, a pénzügyigazgatóságok azzal a sérelmes indoklással utasították el több esetben is, hogy kérelmük azért nem teljesíthető, mert üzletük nem szűnt meg. A pénzügyigazgatóságok ilyen indoklása sérelmes, mert az 1929. évi XIII. törvény cikk 4. szakaszában a jövedelemadóval és vagyonadóval, 8. szakasza pedig a kereseti adóval kapcsolatban félre nem érthetően kimondja, hogy az adózó halála, vagy a jövedelemforrás megszűnése mellett akkor is törölhető az adó, ha az üzlet nem szűnt meg, de az adó behajtása annak folytatását megakadályozná. Szövegint a törvény szövege a következő: „... ha a tartozás behajtása a hátralékos megélhetését létalapjában támadná meg, kivételosen a hátralék is egészenben vagy részben elengedhető.” Az esetleges sérelmes pénzügyigazgatósági elutasítások miatt a fenti szakaszokra és kitételekre való hivatkozással a pénzügyminisztériumhoz kell fellebbezni. Természetesen azt, hogy a behajtás a hátralékosnak megélhetését valóban létalapjában támadná meg, nem elengedő állítani, hanem hitelt érdemlően bizonyítani is kell.

A törvény, a rendelet és a gyakorlat. A törvény értelmében azoktól az italmérvőktől, akik köztartozással hátralékban vannak, meg kell vonni az engedélyt. A pénzügyminiszter, tekintettel az általános gazdasági helyzetre s a hozzáérkezett szomorú jelentésekre, részletfizetési kedvezményt engedélyezett a hátralékkal tartozó italmérvők számára. Ezt a rendelkezést közölték a pénzügyigazgatóságokkal is. Ennek ellenére legutóbb Vácon 17 italmérvő engedélyt vontak vissza adó tartozás miatt.

Két zámadat. A múlt évben összesen 10.100 iparigazolványt adtak ki Budapesten, míg 5813 jogosítványt visszaadtak. Akik visszaadták, csaknem bizonyos, hogy tönkrementek. De akik új jogosítványt váltanak, sajnos, nincsenek biztosítva arra nézve, hogy meg is fog-nak élni.

A kereskedők és iparosok gyűlését engedélyezni kell. A kereskedelmi miniszter rendeletet intézett az összes törvényhatóságokhoz, amelyben utasítja a hatóságokat, hogy a kereskedők és iparosok gazdasági vonatkozású gyűléseit engedélyezzék.

Ipartestületi statisztika. Az ország területén 380 ipartestület működik. Ebből 45 a fővárosra esik. A 380 ipartestület működési köre 2026 városra és községre terjed ki, 1403 község iparosai nincsenek ipartestületi körökben. 19 ipartestületnek van tanoncotthona és 45-nek segédszállója, 50 ipartestület szak-

lapot ad ki, ebből a fővárosra 37 esik. 143 ipartestületnek könyvtára van, ezek közül 4 ipartestület könyvtára 2000 kötetten felüli könyvvel rendelkezik. Az ipartestületekben tömörített iparosság hatalmas alkotó és kulturális erőt képvisel s ha ezen erőt céltudatosan vezetéssel, közös ügyű szolgálatába állítanánk — sorsunkat magunk intézhetnénk.

Adósságinálás és letiltások a fellebbezési bíróság helyes okfejtése szerint elbocsátási oknak nem tekinthetők. (K. II. 4792—1931. Magyar Törvénykezés.)

Szolgáltatások beszámítása. A bírói gyakorlat szerint a munka ellenértékéért adott minden olyan szolgáltatás, mely megszabott mértékben és bizonyos visszatérő időszakban rendszeresen és állandóan folyósítatik az alkalmazottnak, rendes fizetés jellegével bír és járandóságának alkatrészévé válik. (K. II. 5797—1930. Magyar Törvénykezés.)

A késedelmes bejelentés következménye. Egy az OTI ellen indított perben a felperes munkaadó, aki alkalmazottait havi bejelentési jegyzékkel utólagosan jelentette be, az 1928. április 29-től május 28-ig szóló bejelentését a törvényben megengedett határidőn túl 1928. június 27-én elkésztette meg. Erre a pénztár őt az összes alkalmazottai után az egész bejelentési időszakra járulékos fizetésére kötelezte s nem vette tekintetbe azt, hogy egyes alkalmazottak csak bejelentési időszak későbbi folyamán léptek munkába, egyesek pedig az időszak lejártá előtt kiléptek. A felsőbb bíróság a pénztár határozatát helybenhagyta, mert az 1927:XXI. tc. 131. szakasza értelmében a járulékos fizetés kötelezettség a bejelentés késedelme esetén az összes alkalmazottak után, a késedelmes bejelentés büntetéseként, az egész időszakra fennáll s nem veszi figyelembe, hogy az alkalmazott az időszakon belül mikor lépett be vagy ki.

A Kereskedelmi és Iparkamara hivatalos lapja. Ez év március elsejével egy új lap indult meg „Kamarai Közönlöny” címmel, dr. Gyulay Tibor iparkamarai főtitkár főszerkesztésében. Örömmel üdvözljük e lap megjelenését, amelynek hiányát a budapesti kamarakörzeti ipar és kereskedelem már régen érezte. A dr. Eber Antal elnök előszavával meginduló lap olyan célokat tűz ki maga elé, amelyet mindannyian csak helyesléssel vehetünk tudomásul. És hogy e célok érdekében meg is fog történni minden, ami a kamara vezetőségének és tisztikarának módjában áll, arra garancia nekünk illusztris elnöke: dr. Eber Antal és kitűnő főtitkára: dr. Gyulay Tibor. Szívvel üdvözljük őket ez új munka kezdetén s kívánjuk, hogy minél teljesebb mértékben sikerüljön e célok megvalósítása!

Felmondás nélküli elbocsátás. Az ipartörvény 94. §. b. pontja szerint a segéd felmondás nélkül azonnal elbocsátható, ha a munkaadó akarata ellenére egy egész munkanapot igazolatlanul szünetel. (Bp. T. 11.588—1931. Magyar Törvénykezés.)

Leszállították a rendkívüli házadót. A szükségadórendeletek a háztulajdonost is erősen igénybevételek, amikor a meglévő adókhöz a hűtő bevétel 10%-át, mint rendkívüli házadót, vették hozzá. Az 1932—33-as költségvetési évről ezt a rendkívüli adót felére, tehát a hűtő bevétel 5%-ára szállították le, ami annál is inkább örömmel tölthet el bennünket, mert így talán ismét mód nyílik a sokhelyütt elviselhetetlen üzletberek további csökkentésére.

Nagykorúsított és iparigazolvánnyal bíró fiatalember leventegyakorlatokban köteles-e résztvenni? Az ifjúság testnevelési kötelezettségéről szóló 19921:LIII. tc.-ben s e törvény végrehajtása tárgyában kiadott rendeletekben egy oly szakasz vagy rendelkezés sem lelhető fel, mely alapul szolgálhatna a kérdéses egyének a testnevelési kötelezettség alóli felmentésére. A törvény és a végrehajtási utasítás értelmében ugyanis 21. életévét még be nem töltött minden ifjú tartozik testnevelési kötelezettségének eleget tenni. A törvény tehát nem a kiskorúsághoz, hanem a korhoz köti e kötelezettség teljesítését s így a nagykorúsítás a felmentésre alapul nem szolgálhat. Ami pedig az ipari önállósulást illeti, erre nézve a 69.900—1927. V. K. M. sz. rendelet 21. §-a kifejezetten intézkedik, büntetés róva az életfenntartásáról önállóan gondoskodó testgyakorlásra kötelezett (vagyis 21. életévét be nem töltött) minden oly ifjúra, aki a testgyakorlási kötelezettségét és ebből folyó kötelezettségét figyelmi büntetés alkalmazása után is megszegi. (Soproni kamara).

Iparos ugyanegy időben szolgálati viszonyban állhat-e? Az a körülmény, hogy valaki iparjogviszonyban rendelkezik, nem akadályozza a szolgálati viszonyba lépésnek. (Soproni kamara).

Az eredeti **SIDOL** fém-, ablak- és márványtisztítóra a legalkalmasabb!

Gözl Lipót „SIDOL” vegyitermékek gyára R.-T.
Telefon: Z. 96-6-86 és 96-8-27.

TEÁBÓL

kávés csak a leg-primább minőségeket használja és a tea beszerzésénél ügyeljen arra, hogy teája friss termésű legyen.

Szerezze be szükségletét a

Budapesti Kávésok Áruforgalmi Részvénytársasága

garantáltan kipróbált ezidei termésű, kitűnő, zamatos

Imperial-, Royal-, Lipton-, és egyéb finom teakeveréseiből.

FIGYELJÜNK! PIATNIK NÁNDOR ÉS FIAI BUDAPEST

magyar kártyagyár gyártmányainak valódiságára. Óvakodjunk az utánzásoktól!

Magyar Játékkártyagyár R.-T.

PIATNIK NÁNDOR ÉS FIAI

Budapest, VII. Rottenbiller ucca 17

Telefon: J. 31-0-63, J. 45-3-71.

Alapított 1824.

CALDERONI ÉS TÁRSA

latszerezsek

BUDAPEST, V. VÖRÖSMARTY TER 1. SZ.

(Haas palota.) Alapított 1819.

Telefon: Aut. 811-48.

Ajánlunk legjobb minőségű pápaszemeket, orrszipitöket és lorgnetteket. Hőmérők, lázmérők, aneroid barometerek. Bor-, pálinka- és tejmérők. Fényképezési készülékek és cikkek nagy választékban.

MARSCHALL JÓZSEFNÉ vad- és baromfi-kereskedő. Főüzlet: VI., Hunyadi tér 4. vásárcsarn. épület. T.: A. 204—56. Telep: VIII., Nagytemplom ucca 24. Tel.: József 302—74.

Budapesti Közponfi Általános Tejcsarnok Részv.-Társ.

VII. Rottenbiller ucca 31.

A főváros kávéházai, szállodái és kávé-mérésének szállítója. Tojás-osztály.

Telefon: J. 462-63, 462-64, 462-65, 323-07, 338-91
346-68, 350-16. Sürgőnycim: „Közte Budapest”

Állandóan dunántúli lámpázott és teatojás

WILHELM JÓZSEF

tojásnagykereskedő.

Bpest, I. Márvány u. 44. Telefon 544—16.

MALÁTA-PEZSGÓ-SÖR
A, HOGYHA MINDIG ISSZA EGÉSZSÉGÉT S PÉNZE EGYRÉSÉT JUTALOMKÉNT KAPJA VISSZA. GYÁRTJA A FŐVÁROSI SÖRFŐZŐ R.T. KÖBÁNYÁN.

FARKAS BUDAPEST, V. ÁRPÁD UCCA 13. SZÁM.

Kárpitos díszítő — tapetázó lakberendező.
Kávéházi, éttermi, tapetázási és kárpitosai munkákat vállal.

A legkiválóbb sörkülönlegesség Szent István

Porter sör

a Polgári Serfözde gyártmánya

Bucsinszki, Floris, Stambul, Országház, Negressó kávéházak kópadló és csempé falburkolatát készítette

MELOCCO R. T.

V. Nádor ucca 18. Auf. 242-13-14

Műkő, parketta, asbest

Jány Árpád

sütődéje, Budapest, I. Bors ucca 1. sz.

Telefonszám: Automata 503-35.

Reggel 7 óráttól kezdve egész napon át:

Friss sütemények és sörstangli különlegességek. Előkelő szállodák és éttermek

állandó szállítója.